

Bài Thực hành số 5

Tên môn học: Cơ sở dữ liệu

I. Tóm tắt bài thực hành

1. Yêu cầu lý thuyết

Sinh viên đã được trang bị kiến thức:

o Khai báo các RBTV có bối cảnh 1 quan hệ (Null, Not Null, Check)

2. Nội dung

❖ Ôn lại các kiến thức về RBTV có bối cảnh một quan hệ

o Ôn lại cách khai báo đã được thực hành ở các bài thực hành trước.

* Tìm hiểu các kiến thức về RBTV có bối cảnh trên nhiều quan hệ

- Khai báo RBTV có bối cảnh trên nhiều quan hệ.
- Tìm hiểu về kiểu dữ liêu Cursor.

* Thực hiện được các bài tập sau

 Sử dụng các câu lệnh khai báo RBTV có bối cảnh nhiều quan hệ trên CSDL Quản lý bán hàng và Quản lý giáo vụ.

II. Trigger

1. Khái niệm

Trigger là một thủ tục đặc biệt, dùng khai báo ràng buộc dữ liệu cho một đối tượng table hoặc view và tự động thực hiện khi một trong 3 phát biểu Insert, Update, Delete thay đổi dữ liệu trên đối tượng đó. Trigger không thể được gọi trực tiếp như các hàm, thủ tục bình thường, nó cũng không có tham số và giá trị trả về.

Trigger chỉ được thực hiện khi phát biểu cập nhật đã thoả mãn các ràng buộc đã khai báo trên table. Lợi ích chính của trigger là chúng có thể chứa các xử lý phức tạp trên các table có dữ liệu liên quan với table đang cập nhật.

Trigger có thể chứa phát biểu ROLLBACK TRAN ngay cả khi không có phát biểu BEGIN TRAN. Trong trường hợp phát biểu ROLLBACK TRANSACTION bên trong một trigger được thực hiện:

- Nếu trigger này được kích hoạt bởi 1 phát biểu cập nhật từ bên trong một transaction khác, thì toàn bộ transaction đó bị hủy bỏ.
- Nếu trigger được kích hoạt bởi 1 phát biểu cập nhật từ bên trong một gói lệnh, thì sẽ hủy bỏ toàn bộ gói lệnh đó.

Dựa vào ứng dụng, có 3 loại trigger như sau: Insert trigger, Update trigger, Delete trigger.

2. Tạo trigger cho table

Cú pháp Tạo trigger:

```
CREATE TRIGGER <trigger_name> ON 
[WITH ENCRYPTION]
FOR DELETE, INSERT, UPDATE
AS <Các phát biểu T-sql>
```

- ✓ trigger name: Tên trigger phải phân biệt.
- ✓ ON <tablename>: tên table mà trigger sẽ thực hiện. Không sử dụng cú pháp trigger này cho View.
- ✓ WITH ENCRYPTION: Mã hóa trigger, không cho xem và sửa đổi câu lệnh tạo trigger..
- ✓ FOR DELETE, INSERT, UPDATE: Dùng chỉ định những phát biểu cập nhật nào nào trên table sẽ kích hoạt trigger. Khi thực hiện trigger, SQL sẽ tạo các bảng tạm: INSERTED và DELETED.
 - Khi chèn mẫu tin mới vào table thì mẫu tin mới đó cũng lưu trong table INSERTED
 - Khi xóa mẫu tin trong table: Thì các mẫu tin bị xoá đó được di chuyển sang table DELETED.
 - Khi cập nhật mẫu tin trong table: thì table đó và table INSERTED đều chứa mẫu tin có nội dung mới, còn table DELETED chứa mẫu tin có nội dung cũ.

Bạn không thể thay đổi dữ liệu trên các table DELETED VÀ INSERTED. Nhưng bạn có thể dùng 2 table này để xử lý các mẫu tin trên các table liên quan. Ngoài ra, trong trigger Insert và Update, bạn có thể thay đổi nội dung của các mẫu tin mới bằng lệnh Update trên table có trigger.

- ✓ AS: Từ khóa bắt đầu các hành động bên trong trigger. Trigger có thể chứa hầu hết các lệnh của T-SQL ngoại trừ một số lệnh sau:
 - o Các lệnh create, alter, và drop.
 - O TRUNCATE TABLE
 - O SELECT INTO (vì câu lệnh này cũng tạo ra bảng)

3. Kích hoạt/Vô hiệu một trigger

```
ALTER TABLE table ENABLE | DISABLE TRIGGER ALL | trigger name[,...n]
```

4. Hiệu chỉnh trigger

Bạn có thể thay đổi các lệnh cần thực hiện cũng như hành động cập nhật mà Trigger sẽ được gọi thực hiện.

```
ALTER TRIGGER trigger_name ...
```

5. Xóa trigger

```
DROP TRIGGER {trigger} [,...n]
```

Nếu xóa một table thì tất cả trigger của nó cũng bị xóa.

III. Ví dụ

1. Ví dụ 1

Yêu cầu: (Bài tập Quản lý Bán hàng – Phần 1 – Câu 11 – Trang 3) Cài đặt trigger kiểm tra Ngày mua hàng (NGHD) của một khách hàng thành viên sẽ lớn hơn hoặc bằng ngày khách hàng đó đăng ký thành viên (NGDK).

Thực hiện:

```
1 CREATE TRIGGER trg ins hd ON HOADON
2 FOR INSERT
3 AS
4 PBEGIN
       DECLARE @NgayHD smalldatetime, @MaKH char(4), @NgayDK smalldatetime
6
       -- Lay thong tin cua HOADON vua moi them vao
7
       SELECT @NgayHD = NGHD, @MaKH = MAKH
8
       FROM INSERTED
9
       -- Lay thong tin KHACHHANG tuong ung
       SELECT @NgayDK = NGDK
11
       FROM KHACHHANG
12
       WHERE MAKH = @MaKH
13
       -- So sanh
14
       IF (@NgayHD < @NgayDK) -- Neu Ngay hoa don nho hon ngay dang ky thanh vien
15
16
           PRINT 'LOI: NGAY HOA DON KHONG HOP LE!'
17
           ROLLBACK TRANSACTION
18
       END
19
       ELSE
20 ₽
       BEGIN
           PRINT 'THEM MOI MOT HOA DON THANH CONG!'
21
       END
23 END
```

2. Ví dụ 2

Yêu cầu: Cài đặt trigger thực hiện việc cập nhật lại trị giá hóa đơn khi có một chi tiết hóa đơn mới được thêm vào.

Thực hiện:

cuu duong than cong . com

```
CREATE TRIGGER trg_ins_cthd ON CTHD
    FOR INSERT
 3
    AS
 4 □BEGIN
 5
        DECLARE @SoHD int, @MaSP char(4), @SoLg int, @TriGia money
        -- Lay thong tin cua CTHD vua moi them vao
 6
 7
        SELECT @SoHD = SOHD, @MaSP = MASP, @SoLq = SL
 8
        FROM INSERTED
         -- Tinh tri gia cua san pham moi them vao HOADON
        SET @TriGia = @SoLg * SELECT GIA FROM SANPHAM WHERE MASP = @MaSP
11
        -- Khai bao mot CURSOR duyet qua tat ca cac CTHD da co san trong HOADON
        DECLARE cur_cthd CURSOR
13
        FOR
14
            SELECT MASP, SL
15
            FROM CTHD
16
            WHERE SOHD = @SoHD
17
18
        OPEN cur cthd
19
        FETCH NEXT FROM cur_cthd
20
        INTO @MaSP, @SoLq
21
22
        WHILE (@@FETCH STATUS = 0)
23
24
             -- Cong don tri gia cua tung san pham vao bien TriGia
25
            SET @TriGia = @TriGia + @SoLg * SELECT GIA FROM SANPHAM WHERE MASP = @MaSP
26
            FETCH NEXT FROM cur cthd
27
            INTO @MaSP, @SoLg
28
        END
29
        CLOSE cur cthd
        DEALLOCATE cur_cthd
        --Tien hanh cap nhat lai tri gia HOADON
        UPDATE HOADON SET TRIGIA = @TriGia WHERE SOHD = @SoHD
34 END
```

IV. Bài tập yêu cầu

1. Bài tập 1 (Tại lớp)

Sinh viên hoàn thành Phần I bài tập QuanLyBanHang từ câu 11 đến 15.

2. Bài tập 2 (Về nhà)

Sinh viên hoàn thành Phần I bài tập QuanLyGiaoVu câu 9, 10 và từ câu 15 đến câu 24.

cuu duong than cong . com ~ HÉT ~